

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านโภชนาการของชาวไทยมุสลิม อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา*

Factors Predicting Nutritional Health-promotion Behavior of Thai Muslims in Bangnampriao District, Chachoengsao Province*

อชิรญาณ์ มาตเจือ, พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน) ¹

Achiraya Martjuea, M.N.S. (Community Nurse Practitioner) ¹

วรรณรัตน์ ลาวัจ, Ph.D. (Health Sciences) ² สุวรรณ จันทรประเสริฐ, ส.ด. (การพยาบาลสาธารณสุข) ³

Wannarat Lawang, Ph.D. (Health Science) ² Suwanna Junprasert, Dr.P.H. (Public Health Nursing) ³

Received: May 10, 2019 Revised: June 7, 2019 Accepted: June 8, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านโภชนาการ และปัจจัยทำนายพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านโภชนาการของชาวไทยมุสลิม กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวไทยมุสลิมที่อาศัยอยู่ในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 280 คน เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบสภาพสมองเบื้องต้น ฉบับภาษาไทย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรม มีค่าความเชื่อมั่น .94 แบบสอบถามการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติ มีค่าความเชื่อมั่น .95 แบบสอบถามการรับรู้อิทธิพลระหว่างบุคคล มีค่าความเชื่อมั่น .93 แบบสอบถามการรับรู้อิทธิพลจากสถานการณ์ มีค่าความเชื่อมั่น .81 และแบบสอบถามพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านโภชนาการ มีค่าความเชื่อมั่น .77 เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมีนาคม 2560 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

* Master's Thesis of Nursing Science Program in Community Nurse Practitioner, Faculty of Nursing, Burapha University

¹ มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

¹ Master, Program in Community Nurse Practitioner, Faculty of Nursing, Burapha University

¹ ผู้เขียนหลัก (Corresponding author) E-mail: achiroong13@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา: อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

² Assistant Professor, Faculty of Nursing, Burapha University: Major Advisor

³ รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา: อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

³ Associate Professor, Faculty of Nursing, Burapha University: Co-advisor

ผลการวิจัยพบว่า ชาวไทยมุสลิมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพด้านโภชนาการโดยรวมในระดับสูง ($M = 3.88, SD = .49$) อายุ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรม การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรม และการรับรู้อิทธิพลระหว่างบุคคล สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพด้านโภชนาการได้ร้อยละ 26.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .268, p < .001$) โดยการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสามารถทำนายพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพด้านโภชนาการได้มากที่สุด ($Beta = .239, p < .001$) รองลงมา คือ อายุ ($Beta = .233, p < .001$)

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า บุคลากรทางสุขภาพควรสนับสนุนให้ชาวไทยมุสลิมที่เป็นกลุ่มเสี่ยงโรคเรื้อรังมีพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพด้านโภชนาการด้านอาหารที่ควรหลีกเลี่ยง และส่งเสริมให้ครอบครัว เพื่อน และชุมชน มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสาร ชมเชย และเป็นต้นแบบที่ดีในการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ

คำสำคัญ: พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ โภชนาการ ชาวไทยมุสลิม

Abstract

This predictive correlational research aimed to identify nutritional health-promotion behavior and its predicting factors of Thai Muslims. The participants were 280 Thai Muslims in Bangnampriao District, Chachoengsao Province. The research instruments included the Mini-Mental State Examination: Thai version, a demographic questionnaire, a perceived benefits of practice questionnaire with the reliability of .94, a perceived barriers of practice questionnaire with the reliability of .95, a perceived interpersonal influences questionnaire with the reliability of .93, a perceived situational influences questionnaire with the reliability of .81, and a nutritional health-promotion behavior questionnaire with the reliability of .77. Data were collected in March, 2017. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression.

The research results revealed that the overall mean score of nutritional health-promotion behavior of Thai Muslims was at a high level ($M = 3.88, SD = .49$). Age, perceived benefits of practice, perceived barriers of practice, and perceived interpersonal influences could statistically significant explain the variation of nutritional health-promotion behavior by 26.80% ($R^2 = .268, p < .001$). The most significant predicting factor was perceived benefits of practice ($Beta = .239, p < .001$) followed by age ($Beta = .233, p < .001$).

This research suggests that health care providers should enhance nutritional health-promotion behavior in dimension of avoided foods among the risk group of chronic diseases of Thai Muslims as well as encourage their families, friends, and the Muslim community members to provide information, admiration, and role models of health behavior practices.

Keywords: Health-promotion behavior, Nutrition, Thai muslim